

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kostia, S., Haatainen, G. & Joukainen, S. (2022) Teolliset symbioosit edistävät kiertotaloutta käytännössä, mutta eivät synny itsestään. TAMK-blogi, 24.11.2022.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/hanketoiminta/teolliset-symbioosit-edistavat-kiertotaloutta-kaytannossa-mutta-eivat-synny-itsestaan/>

Teolliset symbioosit edistävät kiertotaloutta käytännössä, mutta eivät synny itsestään

24.11.2022 — Arja Hautala

Teollisten symbioosien menestystekijät -webinaarissa pureuduttiin onnistumisen elementteihin. Asiantuntijoiden näkemys oli yhteinen: luottamus toimijoiden kesken on tärkeässä roolissa.

Erikokoisilla toimijoilla on erilaiset tarpeet eikä yksi malli sovi kaikille

Teollisissa symbiooseissa yritykset hyödyntävät tehokkaasti toistensa sivuvirtoja, teknologiaa, osaamista ja palveluja ja tuottavat näin lisäarvoa ja uutta liiketoimintaa. Samalla säästyy luonnonvaroja ([FISS – Teolliset symbioosit Suomessa](#)). Kokkola Industrial Parkista (KIP) on pohjoismaiden suurin kemian- ja metallienjalostusteollisuuden ekosysteemi ja esimerkki teollisesta symbioosista. Toiminnanjohtaja **Johanna Hylkilä** ja ympäristövastaava **Virve Heikkinen** kertoivat, että yritysten välistä yhteistyötä edistää yhdistys, ja pienet ja isot yritykset ovat sulassa sovussa eikä yksi ”veturiyritys” sanele sääntöjä. Vaikka yksi malli ei sovi kaikille, tietyt lainalaisuudet ja hyvät käytänteet voivat olla samanlaisia. Myös toimimattomia käytänteitä kannattaa jakaa sillä kaikki tieto auttaa eteenpäin. **Karoliina Tuukkanen** Verte Oy:stä totesi, että mitä enemmän hän (Karoliina) tekee kehittämistyötä, sitä vähemmän hän uskoo ”one size fits all” -ajatuksen. Toimijoiden tarpeet ovat tapauskohtaisesti aina erilaiset.

Viestin tulee tavoittaa kohderyhmä

Tiedon tulee olla käyttäjille soveltuvassa muodossa, ja järkälemäisistä loppuraporteista pitäisi suodattaa käyttäjälle oleellinen tieto. Yksi tällainen toimija on Motiva, jossa pureskellaan tietoa kuluttajille ja jaetaan hyviä esimerkkejä, yrityksille ja muille julkisille toimijoille ymmärrettäväksi, painotti johtava asiantuntija **Ilkka Hippinen**. Motiva edustaa teollisten symbioosien kansallista toimijaa. Kansalliset verkostot (FISS-koordinaattorit, Ekoteollisuuspuistot) ja sen varmistaminen, että tieto leviää myös aktiivisten työryhmien ulkopuolella, ovat tiedon ja osaamisen jakamisen onnistumisen kannalta oleellisia asioita.

Teolliset symbioosit eivät synny itsestään

Kaikki asiantuntijat korostivat fasilitoinnin merkitystä. Teollisia symbiooseja ei synny itsestään vaan niitä pitää aktiivisesti ja pitkäjänteisesti rakentaa. Näin on tehty menestyvissä ekoteollisuuspuistoissa. Fasilitaattorilla pitää olla ”narut käsissään” ja hänen tulee jakaa tietoa alueella sidosryhmille. Fasilitaattorin tulee osata tulkita eri toimijoiden tarpeita ja rakentaa siltoja heidän välilleen. Symbiooseille on tärkeää yhteinen tavoite, ja jokaisen toimijan tulee kokea se omakseen.

Luottamusta ja tiedonjakoa tarvitaan

Kaikkien asiantuntijoiden puheessa korostui luottamus, läpinäkyvyys ja sitoutuminen yhteiseen tavoitteeseen – vain näin voidaan kehittää uusia ratkaisuja olemassa olevien tilalle ja rinnalle. Kun toimijat listaavat sivuvirrat ja ne käydään yhdessä läpi, huomataan usein, että kilpailun sijaan kannattaa tehdä molemmille lisäarvoa tuovaa yhteistyötä. Toiminnan lisäarvo pitää tehdä näkyväksi ja tämä vaatii joskus lisäselvittelyä ja innovointia.

Tosi hienoa, että on näitä webinaareja, jotka keskittyvät teollisiin symbiooseihin – teollinen kiertotalous on hirveän tärkeä asia ja sillä on iso vaikutus vihreässä siirtymässä”, ilmasto- ja kiertotalousjohtaja **Maija Pohjakallio** Metsä Group.

Metsä Group hyödyntää omissa teollisissa symbiooseissaan tuotannon sivuvirtoja tehokkaasti.

On kehuttava edeltäviä esityksiä (Ilkan, Maijan & KIP:n) – aivan loistavia ja konkreettisia esimerkkejä teollisista symbiooseista Suomessa. Omassa esityksessäni katson aihetta teoreettisesta, tutkimuksen vinkkelistä **Jarmo Uusikartano**, Tampereen yliopisto.

Webinaarin järjesti Pirkanmaan teolliset symbioosit (PITS) -hanke ja sen sisällön suunnittelusta vastasi yliopettaja **Silja Kostia** TAMKista ja tutkija **Jarmo Uusikartano** Tampereen yliopistosta.

Hankkeen nettisivut: <https://projects.tuni.fi/pits/>

Kirjoittajat: Yliopettaja Silja Kostia, projektityöntekijä Ginstia Haatainen ja projektityöntekijä Sanni Joukainen, Rakennettu ympäristö ja biotalous
Kuva: Shutterstock, muokannut Ginstia Haatainen